

КАВАРНЫЯ НІТРАТЫ

Кіпячэнне не дапаможа

Раз на месяц спецыялісты раённага цэнтра гігіены і эпідэміялогіі праводзяць выбарачны маніторынг. Гэта значыць у той ці іншай вёсцы раёна бяруцца пробы і праводзіцца хіміка-біялагічны аналіз вады з калодзежаў. Калі ёсць праблемы, — а найчасцей гэта перавышэнне дапушчальнай нормы нітратаў, — адразу паведамляецца кіраўніцтву сельскага Савета. Людзей папярэджваюць, ім даецца рэкамендацыя не ўжываць ваду для піцця і прыгатавання ежы, а пераходзіць на ваду ў бутэльках.

Таццяна Іваноўская.

“Нітраты не мяняюць колеру вады, не маюць смаку. І санітарная служба не можа прымусіць адмовіцца ад вады таго, хто гэтыя рэкамендацыі ігнаруе.

— На жаль, — канстатуе галоўны санітарны ўрач, — летась былі зарэгістраваныя адхіленні па хіміка-біялагічных паказчыках у 60 працэнтах проб. Асноўная бяда, як ужо гаварылася, — павышаная колькасць нітратаў. Яны каварныя тым, што ад іх фактычна няма паратунку. Калодзеж нельга ачысціць нейкім рэактывам. І калі пры бактэрыях дапамагае кіпячэнне вады, то нітраты цудоўна захоўваюцца і ў кіпні. Такая вада не падлягае ўжыванню.

Нітраты не мяняюць колеру вады, не маюць смаку. І санітарная служба не можа прымусіць адмовіцца ад вады таго, хто гэтыя рэкамендацыі ігнаруе. Яна можа толькі інфармаваць, заклікаць, адным словам, выконвае асветніцкую функцыю.

Калонка ці калодзеж?

Старшыня Жабінкаўскага сельскага Савета Галіна АКУЛІЧ гаворыць, што маніторынг праводзіўся ў большасці населеных пунктаў іх сельсавета.

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й «МС».)

— Праблемы выяўлялі амаль у кожнай вёсцы. Калі з цэнтра гігіены і эпідэміялогіі паступае інфармацыя аб перавышэнні дапушчальных паказчыкаў па нітратах ці іншых рэчывах, абавязкова паведамляем гаспадару, просім адмовіцца ад ужывання вады. Асаблівую ўвагу звяртаем на сем’і, дзе ёсць альбо куды прыязджаюць на канікулы малыя дзеці.

Варта сказаць, што людзі апошнім часам праяўляюць зацікаўленасць да праблемы і свядома падыходзяць да яе вырашэння. Шэраг гаспадароў прабіваюць свідравіну на падворку, устанаўліваюць калонку, а калодзеж калі і пакідаюць, то ваду выкарыстоўваюць для тэхнічных патрэб. У калонках

жа, як правіла, вада чыстая — тут адыгрывае стануючую ролю глыбіня.

У вёсцы Сенькавічы мы сустрэкаем гаспадароў, якія маюць і калонку, і калодзеж. А ў Яўгена Лаготы на падворку толькі калодзеж. Гаспадар выцягвае вядро вады і дэманструе яе чысціню. Яўген Рыгоравіч расказвае, што гэты дом пабудоваў яго бацька, ён жа капаў у свой час калодзеж. На пытанне, ці правяралі хоць раз ваду з калодзежа на санітарна-хімічныя паказчыкі, адказвае адмоўна. «Прывык, што з дзяцінства піў гэтую ваду, яна заўсёды падавалася смачнай і чыстай. Але калі вы кажаце пра пагалоўнае перавышэнне нітратаў, то пастараюся адвезці ў лабараторыю ў найбліжэйшы час. Самому ж цікава», — кажа гаспадар.

У тэму

Нітраты — гэта адна з формаў азоту. Солі азотнай кіслаты з’яўляюцца кампанентамі мінеральных угнаенняў (напрыклад, калійнай альбо аміячнай салетры). Асабліва небяспечныя нітраты, якія трапляюць у арганізм з вадой, бо ваду мы ўжываем штодня.

Трапляючы ў арганізм, нітраты ператвараюцца ў нітрыты. Апошнія злучаюцца з гемаглабінам, які пераносіць кісларод да тканак. Нітрыты робяць гемаглабін неактыўным. Наступае кіслароднае галаданне ўсіх органаў, авітаміноз, хваробы шчытападобнай залозы. Асабліва небяспечныя нітраты для дзяцей.

Яўген Лагота.

Кантроль абавязковы

Як гэта зрабіць жыхару Жабінкаўскага раёна? Не так і складана, хоць у раённым цэнтры гігіены і эпідэміялогіі сваёй лабараторыі няма — аналізы спецыялісты робяць у Брэсце. Але ў райцэнтры працуе вытворчая лабараторыя водазабору Жабінкаўскай ЖКГ. Тут кантралююць водаправодную ваду па 27 хімічных паказчыках. І не адмовяць у парадку платных паслуг правярцы пробу з прыватнага калодзежа.

Інжынер-хімік названай лабараторыі Таццяна Іваноўская хоць і рэдка мае справу з вадой ад прыватных гаспадароў, але аб праблеме ведае. Спецыяліст заўважае, што, здараецца, каровы п’юць больш якасную ваду, чым людзі. Для такога сцверджання ёй даюць падставу рэгулярныя правёркі вады з воданапорных вежаў сельгаспрадпрыемстваў. Пры

цяперашніх патрабаваннях малочных заводаў аграарыі павінны мець пацвярджэнне якасці вады, якой выпойваецца жывёла. Дык вось, у абсалютнай большасці ААТ і СВК вада калё фермаў здабываецца чыстая, прыгодная для ўжывання. «У XXI стагоддзі трэба ведаць паказчыкі якасці вады, якую п’еш», — лічыць Таццяна Аляксандраўна.

Той маніторынг, які праводзіць санітарная служба раёна, робіцца бясплатна ў парадку дзяржаўнага нагляду. Але ж сёння кожны можа зрабіць аналіз самастойна. Аўтар гэтых радкоў, як толькі купіла домік у вёсцы, у першыя ж месяцы зрабіла такі аналіз. Тры гады таму гэта каштавала каля 20 рублёў. Згадзіцесь, уласная бяспека вартая затрат, бо праблем з якасцю вады ў калодзежах хапае.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

yackevich@zviazda.by

Анатоль ШАЛТАНЮК, старшыня Жабінкаўскага раённага Савета дэпутатаў:

Нядаўна пытанні якасці пітной вады былі разгледжаны на пасяджэнні прэзідыума раённага Савета. Гэтую праблему мы заўсёды трымаем на кантролі. Варта сказаць, што ў раёне больш за 90 працэнтаў гарадскога насельніцтва і 60 працэнтаў сельскага карыстаюцца цэнтралізаваным водазабеспячэннем. Вада, якая паступае з сетак, пастаянна кантралюецца. А вось калодзежная вада выклікае нараканні. Адным з рашэнняў гэтай праблемы становіцца, несумненна,

пашырэнне сетак водаправода. У нас цяпер вядзецца будаўніцтва названых камунікацый у прыгарадных вёсках Курпічы, Здзітава, Шчэглікі. Але ж у малыя, аддаленыя населеныя пункты сеткі не пацягнуць. Калодзежы будуць актуальнымі яшчэ працяглы час. **На маю думку, на дзяржаўным узроўні варта было б прыняць нейкія загады, каб зрабіць бутэляваную ваду для такой катэгорыі насельніцтва таннейшай, чым яна ёсць сёння.** Разумею, што гэта дадатковыя затраты, але на іх трэба пайсці, калі мы гаворым пра здароўе насельніцтва.

Паўтары тысячы базавых за чысціню

Чэрыкаў, Магілёўская вобласць. Міністэрства жыллёва-камунальнай гаспадаркі падвяло вынікі рэспубліканскага агляду санітарнага стану і добраўпарадкавання. Чэрыкаў аказаўся ў ліку пераможцаў сярод гарадоў і гарадскіх пасёлкаў з насельніцтвам да 10 тысяч жыхароў. У гэтай намінацыі раённы цэнтр Магілёўскай вобласці раздзяліў першае месца з гарадамі Сянно Віцебскай вобласці, Нароўля і Туравам Гомельскай вобласці.

Кожны з гарадоў атрымае па 1,5 тысячы базавых велічынь. Не менш за 70% ад гэтай сумы пойдзе на далейшае добраўпарадкаванне і развіццё населеных пунктаў, каля 30% — на выплату прэмій кіраўнікам і работнікам прадпрыемстваў, арганізацый і ўстаноў, што дасягнулі найлепшых вынікаў у справе догляду і санітарнай ачысткі горада.

ЗВЯЗДА

Уладкавалі на працу

Віцебская вобласць. За студзень — красавік у вобласці ўладкаваны на пастаянную працу 7703 чалавекі, з якіх 22% — тыя, хто мусіў плаціць збор на фінансаванне дзяржрасходаў, паведаміў СМІ камітэт па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Віцебскага аблвыканкама. Для 635 грамадзян было арганізавана прафесійнае навучанне, 70 беспрацоўных атрымалі субсідыю для адкрыцця ўласнага бізнесу. 19 сем’яў было пераселена на новае месца жыхарства і працы. Для 14 інвалідаў арганізавана адаптацыя да працоўнай дзейнасці.

Болей птушкі і каўбас

Смаргонь, Гродзенская вобласць. На смаргонскай птушкафабрыцы адкрылі новы цэх з нямецкім абсталяваннем. Большасць тэхналагічных аперацый тут будзе механізавана. У перспектыве таксама плануецца будаўніцтва цэха глыбокай перапрацоўкі птушкі для вытворчасці каўбас. Гэта дазволіць вырабляць да 20

ФОТА БЕЛТА

тыс. тон прадукцыі ў год. Яе будуць пастаўляць як на ўнутраны рынак, так і на экспарт. Дарэчы, у Гродзенскай вобласці за першы квартал ужо выраблена больш за 16 тыс. тон мяса птушкі, аб’ём вытворчасці вырас у параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года на 11%.

Інвестыцыі ў грыбы

Кобрынскі раён, Брэсцкая вобласць. Кампанія з беларускім капіталам «БТВ-Агра» рэалізуе новы імпартазамышальны праект па вырошчванні грыбніц, паведамляе адміністрацыя свабоднай эканамічнай зоны «Брэст». Для гэтага інвестарам будзе

НАВІНЫ З РЭГІОНАЎ

выдзелены ўчастак плошчай 76 га. Аб’ём заяўленых інвестыцый складае 18,1 млн еўра. Гатовую прадукцыю плануецца пастаўляць на прадпрыемства «Баншэ», якое вырошчвае шампінёны і пакуль што закупляе грыбніцу за мяжой. Таксама сёлета ў СЭЗ «Брэст» павінна з’явіцца яшчэ адно падобнае прадпрыемства — «Грыбны рай».

Прадаць або знесці

Капыльскі раён, Мінская вобласць. На тэрыторыі раёна знаходзіцца 119 аб’ектаў нерухомасці, што не выкарыстоўваюцца, з іх 38 падлягаюць зносу, паведамляе аддзел эканомікі райвыканкама. Большасць будынкаў належыць адкрытым акцыянерным таварыствам з доляй дзяржавы. Чакаецца, што пасля зносу аб’ектаў сельгасарганізацыяй плошча ворыўных земляў павялічыцца на 6 га.

Шэраг будынкаў — былой Дзяржаўтаінспекцыі, Прускай сельскай бібліятэкі і Праснакоўскага сельскага клуба — плануецца прадаць. Некаторыя аб’екты будуць перададзены бязвыплатна.